

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

Базарлы Матак авылы

КАРАР

2019 нчы елның 11нче ноябре

393№

Банк гарантиясенә ышанычлылыгын бәяләү,
бюджет кредитын кире кайтару буенча юридик
зат, муниципаль берәмлек йөкләмәләрен үтәүне
тәмин итүгә бирелә торган экаваплылыкчылыкны,
процент һәм башка түләүләргә түләү Тәртибен
раслау турында

Россия Федерациясе Бюджет кодексының 93² нче статьясындагы 3 нче пункты
нигезендә Әлки муниципаль районы Башкарма комитеты **КАРАР БИРӘ**:

1. Банк гарантиясенә ышанычлылыгын бәяләү, бюджет кредитын кире
кайтару буенча юридик зат, муниципаль берәмлек йөкләмәләрен үтәүне тәмин
итүгә бирелә торган экаваплылыкчылыкны, процент һәм башка түләүләргә түләү
Тәртибен расларга.

2. Әлеге карарны Әлки муниципаль районының рәсми сайтында һәм
Татарстан Республикасының хокукый мәгълүмат рәсми [//hthh.pravo.tatarstan.ru](http://hthh.pravo.tatarstan.ru)
порталында бастырып чыгарырга.

3. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну «Татарстан Республикасы Әлки
муниципаль районының Финанс-бюджет палатасы» МКУнә йөкләргә.

Әлки муниципаль районы
Башкарма комитеты житәкчесе

Йосыпов И.В.

**Банк гарантиясенә ышанычлылыгын бәяләү, бюджет кредитын кире
кайтару буенча юридик зат, муниципаль берәмлек йөкләмәләрен үтәүне
тәмин итүгә бирелә торган җаваплылыкчылыкны, процент һәм башка
түләүләргә түләү Тәртибе**

1. Гомуми нигезләмәләр

1. Әлеге Тәртип Россия Федерациясе Бюджет кодексының 93² нче статьясындагы 3 нче пункты нигезендә эшләнган һәм банк гарантиясе һәм җаваплылыкчылыкның бюджет кредитын кире кайтару, процент һәм башка түләүләргә түләү буенча юридик зат, муниципаль берәмлек йөкләмәләрен үтәүне тәмин итүгә бирелә торган ышанычлылык күрсәткечләрен билгели.
2. Банк гарантиясе һәм җаваплылыкчылыкның ышанычлылыгы банк яисә башка кредит оешмасының (алга таба - гарант) һәм җаваплылыкны үз өстенә алучыларның финанс тотрыклылыгы белән билгеләнә.
3. Банк гарантиясе һәм җаваплылыкчылыкның ышанычлылыгы дигәндә, әлеге Тәртип максатларында Гарант һәм җаваплылыкны үз өстенә алучының бюджет кредитын кире кайтару буенча юридик зат, муниципаль берәмлек (алга таба – алучы) йөкләмәләрен үз вакытында һәм тулы күләмдә үти алуы аңлашыла.
4. Тәмин итү күләме бирелә торган бюджет кредиты күләмен, аның буенча процентларны һәм тиешле килешүдә каралган башка түләүләргә капларга тиеш.
5. Йөкләмәләргә үтәүне тәмин итү Әлки муниципаль районы бюджетыннан бюджет кредиты бирелгәнчегә кадәр башкарыла.
6. «Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының Финанс-бюджет палатасы» МКУ (алга таба - Финорган) Әлки муниципаль районы бюджетыннан, банк гарантиясе һәм җаваплылыкчылыкнытан бирелә торган бюджет кредитларын тәмин итүгә бирелә торган бәяне башкара.

II. Банк гарантиясенә ышанычлылыгын бәяләү

- 2.1. Әлеге Тәртип максатларында гарант түбәндәге таләпләргә җавап бирергә тиеш:
 - юкка чыгу, үзгәртеп кору, банкротлык процессында тормый;
 - административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексында каралган тәртиптә эшчәнлек туктатылмаган;
- Әлки муниципаль районы алдында акчалата йөкләмәләр буенча кичектерелгән (жайга салынмаган) бурычы һәм салымнар, җыемнар, иминият кертемнәре, пенялар, штрафлар, процентлар түләү буенча Россия Федерациясенә Салымнар һәм җыемнар турындагы законнары нигезендә үтәлгән бурычы, шулай ук Әлки муниципаль районы тарафыннан элек бирелгән муниципаль гарантияләр буенча жайга салынмаган йөкләмәләре булмау;
- Россия Федерациясе Үзәк банкының банк операцияләрен башкару өчен генераль лицензиясе булу;
- 2003 нче елның 23 нче декабрдә 177-ФЗ номерлы “Россия Федерациясе банкларында Кертемнәргә иминләштерү турында” Федераль закон нигезендә Россия Федерациясе банкларында физик затларның кертемнәрен мәжбүри иминиятләү системасында (соңгы хисап датасына Россия банкының «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайтында урнаштырылган рәсми мәгълүматлар) катнаша;
- Россия Федерациясе Үзәк банкы тарафыннан 2002 нче елның 10 нчы июлдәге 86-ФЗ номерлы “Россия Федерациясенә Үзәк банкы (Россия Банкы) турында” Федераль закон

нигезендә билгелэнгән мәжбүри нормативларны бозган өчен чаралар кулланылмаган(соңгы хисап датасына Россия банкының «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайтында урнаштырылган рәсми мәгълүматлар).

2.2. Әлеге Тәртипнең 2.1 нче пунктында билгелэнгән таләпләргә туры килә торган гарант Финорганга түбәндәге документларны бирә:

- а) гарант йөкләмәләре буенча алучыга гарантның килешү турында хатын;
- б) гарант раслаган гарантның гамәлгә кую документлары күчермәләре;
- в) салым органында исәпкә кую турында таныклык, дәүләт теркәвенә алу турында таныклык яки юридик затларның бердәм дәүләт реестрын гарант раслаган бердәм дәүләт реестрын язу кәгазе күчермәләре;
- г) гарантның юкка чыгу, үзгәртеп кору, банкротлык процессында булмавын раслаучы документлар;
- д) гарантның бердәм башкарма органы вәкаләтләрен, гарант исеменнән килешүләр эшләүгә башка вәкаләтле затны, һәм гарант раслаган, гарантның баш бухгалтерын раслаучы (сайлау турында карар, билгеләү турында боерык, вазыйфасына керешү турында боерык, контракт күчермәсе, ышаныч кәгазе), шулай ук күрсәтелгән затларның имзалары һәм гарант мөһерен нотариаль расланган документлар;
- е) банк гарантиясен бирү буенча алыш-биреш ясау өчен гарант идарәсенә вәкаләтле органының ризалыгын (хуплавын) раслый торган (алучының йөкләмәләрен үтәүне тәмин итүче) документның нотариаль расланган күчермәсе;
- ж) банк операцияләрен башкару өчен Россия Федерациясә Үзәк банкының генераль лицензиясенә нотариаль расланган күчермәсе;
- з) соңгы хисап датасына салымнар, жыемнар, иминият кертемнәре, пенялар, штрафлар, процентлар буенча гарантның бурычлары булмавын раслаучы салым органы белешмәсе;
- и) бухгалтерлык балансы һәм хисап финанс елына һәм соңгы хисап датасына гарант тарафыннан расланган керемнәр һәм чыгымнар турында хисап;
- к) әлеге Тәртипнең 2.2 пунктының «а» пунктчасы нигезендә хат белән мөрәжәгать иткән елга кадәр гарантның бухгалтерлык хисапчылыгының дөрөслеге турында гарант раслаган аудиторлык бәяләмәсе күчермәсе;
- л) Россия Федерациясә Үзәк банкы тарафыннан билгеләнә торган форма буенча гарантның үз акчаларын (капиталын) исәпләү һәм, рөхсәт ителгән күрсәткечләр диапазонын китереп, соңгы хисап датасына мәжбүри норматив күрсәткечләре;
- м) Россия Федерациясә Үзәк банкы тарафыннан билгеләнә торган форма буенча мәжбүри нормативлар турында мәгълүмат;
- о) житәкче кул куйган һәм гарант мөһерә белән расланган гарантның чиста активлары хисабы;
- п) Россия Федерациясә Үзәк банкының соңгы ярты ел дәвамында мәжбүри резерв таләпләренә үтәлеше турында, клиентларның исәп-хисап документларын вакытында түләмәү фактларының булмавы турында, Россия Федерациясә Үзәк банкы тарафыннан гарантка карата кулланылган мәжбүри йогынты чаралары булмау турында Россия Федерациясә Үзәк банкы белешмәсе;
- р) Россия Федерациясә Үзәк банкы тарафыннан вәкаләтле вазыйфаи затлар кандидатураларын килештерүне раслый торган документлар.

Гарант әлеге пунктның «в», «г», «з» пунктчаларында күрсәтелгән документларны тапшырмаган очракта, Финорган аларны ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек тәртибендә соратып ала.

2.3. Гарантның финанс хәле түбәндәге күрсәткечләр ярдәмендә билгеләнә: соңгы финанс елына һәм агымдагы елның узган чорына зыянар булмау;

I һәм II категория сыйфат гаранты активлары гомуми активларның кимендә 50 процентын тәшкил итәргә тиеш;

гарантның Россия Федерациясе Үзәк банкы тарафыннан билгеләнгән мәжбүри нормативларга туры килүе;

гарантның чиста активлары күләме күрсәтелгән бюджет кредитының өч тапкыр суммасыннан азрак булырга тиеш түгел.

2.4. Гарантның Финорганга кергән документлары алар кергән көнне теркәлә.

2.5. Гарант тарафыннан тапшырылган документлар әлеге Тәртипнең 2.2 пунктында билгеләнгән документлар исемлегенә туры килмәгән очракта, Финорган, документларны теркәү датасыннан биш эш көненнән дә соңга калмыйча, аларны кире кайтару сәбәпләрен күрсәтеп, гарантия кире кайтара.

2.6. Гарант тарафыннан тапшырылган документларның әлеге Тәртипнең 2.2 пунктында билгеләнгән исемлегенә туры килгән очракта, Финорган банк гарантиясенә ышанычлылыгына бәя бирә. Финорган тапшырылган документларны, документларны теркәү датасыннан алып, 15 көнлек срокта гарантның әлеге Тәртипнең 2.1 пунктында каралган таләпләргә туры килү-килмәвен һәм, әлеге Тәртипнең 2.3 пунктында күрсәтелгән күрсәткечләренә исәпкә алып, аның финанс хәлен билгеләүне карый.

Документларны карау нәтижәләре буенча Финорган гарантның финанс тотрыклылыгы турында бәяләмә эзерли һәм аның бюджет кредитын кире кайтару буенча алучының йөкләмәләрен үз вакытында һәм тулы күләмдә үтәү сәләтен гарантия бәяләмәне эзерләү датасыннан алып өч эш көненнән дә соңга калмыйча хәбәр итә.

III. Жаваплылыкны үз өстенә алучының ышанычлылыгын бәяләү

3.1. Әлеге Тәртип максатларында яклаучы түбәндәге таләпләргә җавап бирергә тиеш: юкка чыгу, үзгәртеп кору, банкротлык процессында тормый;

административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексында каралган тәртиптә эшчәнлек туктатылмаган;

Әлки муниципаль районы алдында акчалата йөкләмәләр буенча кичектерелгән (жайга салынмаган) бурычы һәм салымнар, җыемнар, иминият кертемнәре, пенялар, штрафлар, процентлар түләү буенча Россия Федерациясенә Салымнар һәм җыемнар турындагы законнары нигезендә үтәлгәнә тиешле үтәлмәгән бурычы, шулай ук Әлки муниципаль районы тарафыннан элек бирелгән муниципаль гарантияләр буенча жайга салынмаган йөкләмәләре булмау;

3.2. Әлеге тәртипнең 3.1нче пункты таләпләргә туры килүче яклаучы Финорганга түбәндәге документлар бирә:

а) жаваплылыкны үз өстенә алучы алучының йөкләмәләре буенча яклаучы булырга ризалык белдереп хат;

б) жаваплылыкны үз өстенә алучы раслаган гамәлгә кую документларының күчермәләре;

в) салым органында исәпкә кую турында таныклык, юридик затларның бердәм дөүләт реестрын теркәү турында таныклык яки жаваплылыкны үз өстенә алучы раслаган Бердәм дөүләт реестрыннан язу кәгазе күчермәләре;

г) жаваплылыкны үз өстенә алучының бердәм башкарма органы, башка вәкаләтле затның яклаучы исеменнән алыш-биреш ясау өчен вәкаләтләрән раслаучы документлар һәм жаваплылыкны үз өстенә алучының баш бухгалтеры (сайлау турында карар, билгеләү турында боерык, вазыйфага керешү турында боерык, контракт күчермәсе, ышаныч кәгазе), жаваплылыкны үз өстенә алучы раслаган документлар, шулай ук күрсәтелгән затларның имзаларының нотариаль расланган үрнәкләре һәм жаваплылыкны үз өстенә алучының мөһере билгесе;

д) жаваплылыкчылык бирү буенча алыш-биреш итүгә (алучының йөкләмәләрен үтәүне тәэмин итүгә) поручитель идарәсенә вәкаләтле органы тарафыннан ризалык (хуплануын) раслый торган документның нотариаль расланган күчермәсе;

е) жаваплылыкны үз өстенэ алучының юкка чыгу, үзгөртөп кору, банкротлык процессында булмавын раслаучы документлар;

ж) хужалык эшчэнлеген жаваплылыкны үз өстенэ алучы тарафыннан гамэлгэ ашыруга лицензиянең нотариаль расланган күчөрмөсө (Россия Федерациясе законнарында поручитель тарафыннан гамэлгэ ашырыла торган эшчэнлек лицензия нигезендэ гамэлгэ ашырыла дип билгелэнгән очракта);

з) кредит оешмаларында ачылган жаваплылыкны үз өстенэ алучының гамэлдөге счетлары турында салым органы тарафыннан расланган белешмә;

и) банктар тарафыннан бирелгән жаваплылыкны үз өстенэ алучының исәп-хисап счетларында акчалар булу һәм аларга картотекага бәясе турында белешмәләр;

к) бухгалтерлык балансы, хисап финанс елына һәм соңгы хисап датасына жаваплылыкны үз өстенэ алучы раслаган финанс нәтижәләре турында, аларны кабул итү турында салым органы тамгасы һәм төп чаралар турында баланс статьяларының расшифровкаларын кушып, төзелеш, матди кыйммәтлөргә керемнәр, озак сроклы финанс кертемнәре, кыска сроклы финанс кертемнәре, дебитор бурычы, озак сроклы бурычлар, кыска сроклы кредитлар һәм займнар, кредит бурычлары (һәр төр бурыч буенча) турында хисап;

л) соңгы хисап датасына салымнар, жыемнар, иминият кертемнәре, пенялар, штрафлар, процентлар буенча жаваплылыкны үз өстенэ алучының бурычлары булмавын раслаучы салым органы белешмәсе;

м) әлеге Тәртипнең 3.2 пунктының «а» пунктчасы нигезендэ хат белән мөрәжәгать иткән ел эчендэ жаваплылыкны үз өстенэ алучының бухгалтерлык хисаплылыгының дөрөслөге турында аудиторлык бәяләмәсә күчөрмәсә (Россия Федерациясе законнары нигезендэ ел саен аудиторлык тикшерүе узарга тиешле юридик затлар өчен);

н) житәкче кул куйган һәм жаваплылыкны үз өстенэ алучы мөһерә белән расланган жаваплылыкны үз өстенэ алучының чиста активлары исәбе.

Жаваплылыкны үз өстенэ алучы әлеге пунктның «в», «е», «л» пунктчаларында күрсәтелгән документларны тапшырмаган очракта, Финорган аларны ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек тәртибендэ соратып ала.

3.3. Финорганга кергән поручитель документлары алар кергән көнне теркәлә.

3.4. Жаваплылыкны үз өстенэ алучы тарафыннан тапшырылган документлар әлеге Тәртипнең 3.2 пунктында билгелэнгән документлар исемлегенә туры килмәгән очракта, Финорган, документларны теркәү датасыннан биш эш көннәннән дә соңга калмыйча, аларны кире кайтару сәбәпләрен күрсәтеп, поручителенә кире кайтара.

3.5. Жаваплылыкны үз өстенэ алучы тарафыннан тапшырылган документларның әлеге Тәртипнең 3.2 пунктында билгелэнгән исемлегенә туры килгән очракта, Финорган тарафыннан экаваплылыкчылыкның ышанычлылыгына бәя бирелә. Финорган тапшырылган документларны, документларны теркәү датасыннан алып, эш көннәрендэ исәпләнә торган 15 көнлек срукта жаваплылыкны үз өстенэ алучының әлеге Тәртипнең 3.1 пунктында каралган таләпләргә туры килү-килмәве предметына карый һәм жаваплылыкны үз өстенэ алучының финанс хәлен бәяләү методикасы нигезендэ анализлай.

Бюджет кредитын кайтару буенча йөкләмәләрне үтәүне тәмин итү буенча жаваплылыкны үз өстенэ алучылар булып торучы юридик затларның финанс хәлен бюджет кредитын алучыга бирү турында кабул ителгән карарның датасына анализлау, әгәр күрсәтелгән юридик затлар «Фитч Рейтингс» (Fitch Ratings) яки «Стандарт энд Пурс» (Standard & Poor's) рейтинг агентлыклары классификациясе буенча «bb -» рейтингыннан ким булмаган яисә «Мудис Инвесторс Сервис» (Moody's Investors Service) рейтинг агентлыклары классификациясе буенча «bb -» рейтингыннан ким булмаган очракта яисә "Ba3" рейтинг агентлыгынан (Moody's Investors Service) (рейтинг агентлыкларының "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендэ аларның сайтларында урнаштырылган рәсми мәгълүматлары) ким булмаган очракта үткәрелмәскә мөмкин.

Документларны карау нәтижеләре буенча Финорган җаваплылыкны үз өстенә алучының финанс тотрыклылыгы һәм аның бюджет кредитын кире кайтару буенча алучының йөкләмәләрен үз вакытында һәм тулы күләмдә үтәү сәләте турында бәяләмә эзерли, бу хакта җаваплылыкны үз өстенә алучыга бәяләмәне эзерләү датасыннан соң өч эш көненнән дә соңга калмыйча хәбәр ителә.

Банк гарантиясенең ышанычлылыгын баяләү, бюджет кредитын кире кайтару буенча юридик зат, муниципаль берәмлек йөкләмәләрен үтәүне тәмин итүгә бирелә торган экаваплылыкчылыкны, процент һәм башка түләүләрне түләү Тәртибенә Кушымта

Жаваплылыкны үз өстенә алучының финанс хәлен баяләү методикасы

1. Жаваплылыкны үз өстенә алучының финанс хәлен баяләү өчен финанс индикаторларының өч төркеме кулланыла:

юкка чыгу коэффициенты;

үзенең һәм заем акчаларының нисбәт коэффициенты;

табышлылык күрсәткече.

Исәп-хисап киләсе башлангыч мәгълүмат нигезендә башкарыла:

1№ форма (бухгалтер балансы);

2№ форма (финанс нәтижәләре турында хисап).

2. Юкка чыгу Коэффициенты.

2.1. Юкка чыгу коэффициентлары төркеме өч күрсәткечтән тора:

абсолют юкка чыгу коэффициенты;

тиз юкка чыгу коэффициенты;

агымдагы юкка чыгу коэффициенты.

2.2. К1 абсолют юкка чыгу коэффициенты түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$K1 = \frac{\text{акча (1250) + кыс. фин. кертемнәре (1240)}}{\text{аг. йөкләмәләр (1500 - 1530 - 1540)}}$$

акча - кассада һәм исәп-хисап сәхәтында акча (балансның 1250 нче юлы);

кыс. фин. кертемнәре- жаваплылыкны үз өстенә алучының хисап чоры ахырына барлыкка килгән (акцияләр, вексельләр, облигацияләр, бирелгән займнар һ.б.) кыска сроклы финанс чыгымнары суммасы. Аларга мөрәжәгать итү (түләү) вакыты хисап датасыннан яки операция циклының дәвамлылыгыннан соң 12 айдан артмаган (балансның 1240 нчы юлы) кешеләр керә;

аг. йөкләмәләр-жаваплылыкны үз өстенә алучының түләү срогы белән, хисап датасыннан соң, 12 айдан да ким булмаган вакыт эчендәге кыска вакытлы финанс йөкләмәләре. Кыйммәте V баланс бүлегенә нәтижәсенең (1500 нче юл), киләсе чордагы керем (1530 нчы юл) һәм баяләү йөкләмәләренә (1540 нчы юл) төрлеләге аермасыннан табыла.

2.3. К2 тиз юкка чыгу коэффициенты хужалык әйләнешеннән акчаны оператив рәвештә азат итү һәм булган финанс йөкләмәләрен түләү мөмкинлеген күрсәтә. Күрсәткеч түбәндәге формула буенча билгеләнә:

$K2 = \text{деб. Бурыч}(1230) +$

$$K2 = \frac{\text{деб. задолженность}(1230) + \text{кр. фин. вложения}(1240) + \text{ден. средства}(1250)}{\text{тек. обязательства (1500 - 1530 - 1540)}}$$

деб. бурычы (деб. задолженность)- түләве ел дәвамында көтелә торган дебитор бурычы (балансның 1230 нчы юлы);

кыс. фин. кертемнәре(кр.фин. вложения)- жаваплылыкны үз өстенә алучының хисап чоры ахырына барлыкка килгән (акцияләр, вексельләр, облигацияләр, бирелгән займнар һ.б.) кыска

сроклы финанс чыгымнары суммасы. Аларга мөрөжәгать итү (түләү) вакыты хисап датасыннан яки операция циклының дәвамлылыгыннан соң 12 айдан артмаган (балансның 1240 нчы юлы) кешеләр керә;

акча(ден. средства) - кассада һәм исәп-хисап счетында акча (балансның 1250 нче юлы); аг. йөкләмәләр (тек. обязательства) - жаваплылыкны үз өстенә алучының түләү срогы белән, хисап датасыннан соң, 12 айдан да ким булмаган вакыт эчендәге кыска вакытлы финанс йөкләмәләре. Кыйммәте V баланс бүлгегә нәтижәсенен (1500 нче юл), киләсе чордагы керем (1530 нчы юл) һәм бәяләү йөкләмәләренен (1540 нчы юл) төрлелеге аермасыннан табыла.

2.4. K3 агымдагы юкка чыгу коэффициенты түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$K3 = \frac{\text{оборотные активы (1200)}}{\text{кр. обязательства (1500 - 1530)}}$$

әйләнештәге активлар(оборотные активы) - әйләнештәге активлар (балансның 1200 нче юлы); кыс. йөкләмәләр (кр. обязательства) - жаваплылыкны үз өстенә алучының түләү срогы белән, хисап датасыннан соң, 12 айдан да ким булмаган вакыт эчендәге кыска вакытлы финанс йөкләмәләре.

3. Үзенең һәм заем акчаларының нисбәт коэффициенты.

K4 үзенең һәм заем акчаларының нисбәт коэффициенты түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$K4 = \frac{\text{собственный капитал (1300)}}{\text{заемный капитал (1500 + 1400 - 1530)}}$$

капиталы (собственный капитал) - капиталы һәм резервлары (1300 нче юл); заем капиталы (заемный капитал) - финанс йөкләмәләр. Нәтижәсе - булачак чорларның керемнәрен исәпкә алмыйча (балансның 1530 нчы юлы) кыска сроклы һәм озак сроклы йөкләмәләр (балансның 1500 һәм 1400 нче юлы) суммасы.

4. Табышлылык күрсәткече.

4.1. K5 Табышлылык күрсәткечен исәпләү тәртибе сәүдә предприятиеләре һәм башка тармак предприятиеләре булган жаваплылыкны үз өстенә алучылар өчен аерым билгеләнә.

4.2. Сәүдә предприятиеләре булган жаваплылыкны үз өстенә алучылар өчен табышлылык күрсәткече түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$K5 = \frac{\text{прибыль от продаж (2200)}}{\text{валовая прибыль (2100)}}$$

сатудан кәргән табыш (прибыль от продаж) - продукцияне сатудан табыш (финанс нәтижәләре турында хисапның 2200 нче юлы); тулаем табыш (валовая прибыль) - тулаем табыш(финанс нәтижәләре турында хисапның 2100 нче юл).

4.3. Башка тармак предприятиеләре булган жаваплылыкны үз өстенә алучылар өчен табышлылык күрсәткече түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$K5 = \frac{\text{прибыль от продаж (2200)}}{\text{выручка (2110)}}$$

сатудан кәргән табыш (прибыль от продаж) - продукцияне сатудан табыш (финанс нәтижәләре турында хисапның 2200 нче юлы); керем (выручка) - керем (финанс нәтижәләре турында хисапның 2110 нчы юлы).

5. Финанс хәлен бәяләүне төзү

5.1. һәр база Индикаторы өчен иң яхшы һәм иң начар чик нәтижәсе билгеләнә.

5.2. Алынган нәтижәгә һәм иң чик күрсәткечләргә нигезләнеп, һәр күрсәткеч өчен өч категориянең берсе билгеләнә. Күрсәткечләрнең иң чик күрсәткечләре һәм категорияне сайлау кагыйдәләре күрсәткечләрнең факттагы күрсәткечләренә карап 1 нче таблицادا китерелгән.

1 нче таблица. Күрсәткечләрнең иң чик күрсәткечләрен һәм күрсәткечләрнең факттагы күрсәткечләренә карап категорияне сайлау

Коэффициентлар	1нче категория (нәтижәнең яхшы күрсәткече)	2 нче категория (нәтижәнең канәгатьләнәрлек күрсәткече)	3 нче категория (нәтижәнең канәгатьләнмәслек күрсәткече)
K_1	0,2 дән күбрәк	0,1 - 0,2	0,1 дән кимрәк
K_2	0,8 дән күбрәк	0,5 - 0,8	0,5 тән кимрәк
K_3	2,0 нән күбрәк	1,0 - 2,0	1,0 нән кимрәк
K_4			
сәүдә предприятиеләре	0,6 дан күбрәк	0,4 - 0,6	0,4 тән кимрәк
башка тармак предприятиеләре	1,0 нән күбрәк	0,7 - 1,0	0,7 дән кимрәк
K_5	0,15 тән күбрәк	0,0 - 0,15	0,0 дән кимрәк (табышсыз)

5.3. Жыелма бәянең нәтижәсе (S) түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$S = \text{Авырлык}_1 \times \text{Категория}_1 + \text{Авырлык}_2 \times \text{Категория}_2 + \text{Авырлык}_3 \times \text{Категория}_3 + \text{Авырлык}_4 \times \text{Категория}_4 + \text{Авырлык}_5 \times \text{Категория}_5,$$

Авырлык_i - жыелма бәядәге K_i күрсәткеченең авырлыгы, $i = 1, 2, 3, 4$ яки 5 .

Авырлык нәтижәсе күрсәткечләре 2 нче таблицасада тәкъдим ителгән.

Категория_i - K_i күрсәткеченең нәтижәсенә керә торган категория.

Категория_i = 1, 2 яки 3.

2 нче таблица. Жыелма бәяне исәпләгәндә кулланыла торган күрсәткечләрнең авырлыгы

Күрсәткеч	Күрсәткеч авырлыгы
K_1 абсолют юкка чыгу коэффициенты	0,11
K_2 тиз юкка чыгу коэффициенты	0,05
K_3 ағымдагы юкка чыгу коэффициенты	0,42
K_4 үзенең һәм заем акчаларының нисбәт коэффициенты	0,21
K_5 Табышлылык коэффициенты	0,21

5.4. Жыелма бәяләнүнең нәтижәсе нигезендә жаваплылыкны үз өстенә алучының финанс хәле:

жыелма бәянең нәтижәсе 1,05 тән артмаса - яхшы;

жыелма бәянең нәтижәсе 1,05 дән артык, ә 2,4 тән артмаса - канәгатьләнәрлек;

жыелма бәянең нәтижәсе 2,4 тән артса – канәгатьләнмәслек.

Жаваплылыкны үз өстенә алучының чиста активлары күләме бюджет кредитының өч тапкыр бирелгән суммасыннан ким булырга тиеш түгел.